

Katarzyna Anna Sitek, Radom

DOMOWY KOŚCIÓŁ, GAŁĄŻ RODZINNA RUCHU ŚWIATŁO-ŻYCIE

1. Sylwetki założycieli i historia Domowego Kościoła

1.1. Franciszek Blachnicki – życie i działalność

Założycielem i twórcą Ruchu Światło-Życie jest ks. Franciszek Blachnicki. Przyszedł na świat w Rybniku 24 marca 1921 roku jako szóste dziecko starszego pielęgniarza Józefa Blachnickiego oraz Marii Miller.

Edukację szkolną rozpoczął już w wieku 5 lat. W wieku 10 lat zapisał się do harcerstwa. Był zastępowym, drużynowym, aż w końcu to on organizował obozy. Jan Ośko w książce „Ten człowiek się nie bał” twierdzi, iż: „doświadczeniem Franka z tych lat było to, że mała grupa zaprzyjaźnionych ze sobą osób może bardzo wiele zrobić. Zaprocentowało ono po latach, gdy powołał do życia kolejne inicjatywy, gdy zakładał Ruch Światło-Życie (J. Ośko, 2006, s. 23). W roku 1938 bardzo dobrze zdał egzamin maturalny. Jako jedyny w całej szkole zdawał jako przedmiot nadobowiązkowy – grekę. Siostra Franciszka – Ada Blachnicki tak wspomina swojego brata:

„Był bardzo zdolny, ale zdarzało się, że sobie trochę lekceważył naukę. Dopiero w ostatnich dwóch latach, jak to zwykle u chłopców bywa, poszedł po rozum do głowy i skończył gimnazjum z wyróżnieniem mając zaledwie 17 lat” (A. Wojas, 2003, s. 12). Jego wielkim marzeniem było zostanie dyplomatą. Trzeba przyznać, że miał ku temu predyspozycje. Był osobą inteligentną, zdyscyplinowaną, miał cechy przywódcy. Jednak stało się inaczej. Wybuchła II wojna światowa i jako ochotnik zaraz po maturze zgłosił się do wojska. Brał udział w kampanii wrześniowej 1939 roku, aż do kapitulacji. W październiku w Tarnowskich Górach rozpoczął działalność konspiracyjną. W marcu 1940 roku musiał uciekać przed gestapo. Ujęty w Zawichoście i aresztowany, po kilku tygodniach przesłuchań został wywieziony do obozu koncentracyjnego w Oświęcimiu. Otrzymał tam numer 1201. W obozie przebywał 14 miesięcy, z czego 9 spędził w karnej kompanii, a za przekazywanie informacji na zewnątrz obozu trafił do bunkra w tak zwanym bloku śmierci (blok numer 13 – w którym zginął później Maksymilian Maria Kolbe. We wrześniu 1941 roku został przewieziony z Oświęcimia do więzienia śledczego w Zabrzu, a później do więzienia w Katowicach. W marcu 1942 roku został skazany na karę śmierci przez ścięcie za działalność konspiracyjną przeciw hitlerowskiej Rzeszy. Po cze-

rech i pół miesiąca wyrok zmieniono na 10 lat więzienia. Ten czas był bardzo ważny w życiu Franciszka Blachnickiego. 17 czerwca 1942 roku doznał łaski nawrócenia i wiary w Jezusa Chrystusa. To wydarzenie stało się początkiem nowego życia – życia blisko Boga. Sam potem tak pisał: „W parę miesięcy po wybuchu wojny znalazłem się w Oświęcimiu. Jako ówczesny komendant jednostki konspiracyjnej musiałem się z tym liczyć, że z dnia na dzień mogę znaleźć się w krematorium. Wówczas to odczułem, jak niewiele wspólnego z życiem ma to chrześcijaństwo, które przyjęliśmy wraz z wychowaniem. Moje chrześcijańsko-humanistyczne ideały nie wystarczały w tej granicznej sytuacji (...) Tam, w celi śmierci, w głębi beznadziei, spotkał mnie Jezus Chrystus w sposób wyjątkowy. W jednej z ksiązek znalazłem niektóre fragmenty z Ewangelii, przede wszystkim Kazania na Górze. Zrozumiałem wówczas, że istnieje Miłość absolutna, zupełnie bezinteresowna. Bóg kocha nie dlatego, że ma z tego jakąś korzyść, lecz że wynika to z Jego natury. Doznałem odkrycia, że to Bóg oddał siebie z miłości człowiekowi w Jezusie Chrystusie” (F. Blachnicki, 2002, s. 15).

To wydarzenie spowodowało, że po zakończeniu wojny dokładnie 6 sierpnia 1945 roku złożył podanie do Wyższego Śląskiego Seminarium Duchownego w Krakowie z prośbą o przyjęcie. Był on alumnem bardzo pracowitym i sumiennym. Rzetelnie wywiązywał się ze swoich obowiązków, jednocześnie cały czas pracując nad własnym charakterem. Świecenia kapłańskie przyjął 25 czerwca 1950 roku. A następnie przez pierwsze pięć lat posługę kapłańską pełnił jako wikariusz w parafiach diecezji katowickiej. (A Wojas, 2003, s. 24). W okresie wysiedlenia biskupów śląskich (1954-1956) brał czynny udział w pracach tajnej Kurii w Katowicach. Następnie przebywał w Niepokalanowie, aby studiować duchowość i metody pracy apostołskiej ojca Maksymiliana Kolbego. Pod koniec roku 1956 uczestniczył w organizowaniu powrotu biskupów do diecezji. Rozpoczął także pracę w Referacie Duszpasterskim Kurii Diecezjalnej w Katowicach i w redakcji tygodnika „Gość Niedzielny”

Zorganizował i prowadził Ośrodek Katechetyczny, a od 1957 roku społeczną akcją przeciwalkoholową pod nazwą Krucjata Wstrzemięźliwości, która przybrała charakter ruchu odnowy religijno-moralnej, opartego na duchowości o. Maksymiliana Kolbego. 29 sierpnia 1960 roku Centrala Krucjaty Wstrzemięźliwości w Katowicach została zlikwidowana przez władze państwowe, a w marcu 1961 roku ks. Blachnickiego aresztowano. Po ponad 4 miesiącach aresztu w więzieniu w Katowicach otrzymał wyrok 13 miesięcy więzienia z zawieszeniem na trzy lata, po czym został zwolniony.

Po powrocie z więzienia w roku 1961 podjął dalsze studia na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim. Lata 1964-1972 poświęcił na pracę na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim jako asystent i adiunkt, a także współorganizował Instytut Teologii Pastoralnej. W czerwcu 1972 roku na znak protestu faktu, że jego habilitacja nie została zatwierdzona przez Ministerstwo Oświaty postanowił zrezygnować z etatu na KUL-u. W tym okresie działalności naukowej opublikował ok. 100 prac naukowych i popularnych.

W czasie stanu wojennego przebywał w Rzymie. Następnie udał się do RFN do ośrodka polskiego Marianum w Carlsbergu. Tam rozpoczął organizowanie Międzynarodowego Centrum Ewangelizacji Światło-Życie. Ksiądz Franciszek Blachnicki zmarł nagle w Carlsbergu 27 lutego 1987 roku. (http://blachnicki.oaza.pl/?page_id=6).

Ksiądz Franciszek jest twórcą metody piętnastodniowych rekolekcji, które dały początek Ruchowi Światło-Życie. Pracę w tym kierunku rozpoczął już w latach 50., kiedy to otrzymał zadanie przeprowadzenia rekolekcji dla ministrantów. Swoje harcerskie doświadczenia wykorzystał właśnie w pracy z ministrantami (G. Wilczyńska, 2000, s. 10). Pierwsza oaza odbyła się w Bibieli w roku 1954. Rekolekcje, które zorganizował, nazwał Oazą Dzieci Bożych. Coroczne, wakacyjne rekolekcje gromadziły coraz większą liczbę uczestników (J. Ośko, 2006, s. 46). W planie dnia można było odnaleźć takie elementy jak: modlitwa, nauka, praca na rzecz innych, zabawa, wypoczynek. Treści, które były przekazywane, chłopcy mogli od razu przenieść na życie codzienne. Blachnicki starał się w ten sposób wyznaczać im pewien wzorzec postępowania. Pomocą w przenoszeniu takich doświadczeń na życie codzienne miały być cotygodniowe spotkania odbywające się przy parafii w grupach kilkuosobowych (G. Wilczyńska, 2000, s. 14). Taki eksperyment księdza Blachnickiego dał pozytywne wyniki, dlatego także inni kapłani zdecydowali się podejmować taki sam sposób pracy duszpasterskiej. Powstały nowe typy oazy: studencka, dla dzieci, dla młodzieży szkół średnich, dla młodzieży pracującej, dla kapłanów, kleryków, sióstr zakonnych. Ksiądz Blachnicki w roku 1973 zaczął planować wprowadzenie do swojego zamysłu nowej grupy społecznej jaką są małżeństwa i rodziny. Wiedział, że należy zmienić i uzupełnić program tak, aby rodziny były w pełni zanurzone w chrześcijaństwie, a równocześnie, aby były zjednoczone ze sobą. Zdawał sobie sprawę, iż małżeństwa i rodziny mają ten sam cel, tę samą duchowość i pedagogikę, którą mieli osiągnąć młodzi ludzie, klerycy czy dzieci. Wiedział jednak także, iż droga do tego celu musi być inna (www.dk.krakow.oaza.pl). Postanowił zorganizować na początek pierwszą oazę dla rodzin, która odbyła się w roku 1973 w Krościenku przy ulicy Jagiellońskiej w Centralnym Domu Rekolekcyjnym (www.dk.oaza.pl/v7/dom.php?rdz=3).

1.2. Siostra Jadwiga Skudro – życiorys i rola w Ruchu Domowego Kościoła

Siostra Jadwiga Skudro ściśle współpracowała z księdzem Blachnickim w rozwoju Domowego Kościoła.

Siostra urodziła się 17 grudnia 1914 roku w Kijowie, była córką Antoniego i Henryki. Kiedy miała 10 lat, rozpoczęła naukę w Zbylitowskiej Górze w szkole z internatem, która była prowadzona przez zgromadzenie *Sacre Coeur*. W roku 1933 osiemnastoletnia wówczas Jadwiga zdała maturę. Już wtedy była pewna, że chce wstąpić do zakonu. Wówczas pełnoletność osiągało się w wieku 21 lat, więc Jadwiga musiała mieć zgodę rodziców na wstąpienie do zakonu. Nastąpił sprzeciw całej rodziny. Więc Jadwiga musiała udawać, iż przestała myśleć o zakonie i zajęła się pracą. Odbyła kurs Czerwonego Krzyża oraz praktykę w szpitalu wojskowym. Zaan-

gażowała się także w działalność w ruchu „Odrodzenie”. Kiedy osiągnęła pełnoletność zgłosiła się do siostry odpowiedzialnej za domy zakonne Sióstr Sacre Coeur. Swoją postulat zaczęła 25 maja 1936 roku we Lwowie (E., W. Kowalczyk, 2009, s. 23-27).

Nowicjat przeżywała w Belgii, gdzie 7 marca 1939 roku złożyła pierwsze śluby zakonne (<http://www.dk.oaza.pl/v7/zalozyciel.php?rdz=11>), a tak sama wspominała ten okres swojego życia: „zamieszkałam w klauzurze, posiłki spożywałam wraz z siostrami, brałam udział w zebraniach, rekolekcjach, czytaniach brewiarza itd. (...) Myślę, że przeżyłam ten okres poważnie, spokojnie, bez żadnych wątpliwości” (J. Skudro, 2009, s. 22).

W międzyczasie ukończyła kurs pedagogiczny, by móc zajmować się dziećmi. Po wojnie siostra uczyła w szkole gimnazjalnej, a następnie w roku szkolnym 1945/46 została opiekunką internatu i nauczycielką w szkole gospodarczej. „Rok 1946 był dla s. Jadwigi wyjątkowo cennym okresem półrocznego pobytu w Rzymie, przygotowania w międzynarodowej wspólnotcie do profesji i samego przeżycia ślubów wieczystych, które złożyła 10 lutego 1947 roku” (<http://www.splawie.archpozn-an.org.pl/wspolnoty/jadwiga.pdf>).

Następnie pracowała jako nauczycielka i wychowawczyni dziewcząt w szkołach prowadzonych przez siostry Sacre Coeur – w Warszawie, Poznaniu i Zbylitowskiej Górze. W roku 1962 zaczęła pełnić funkcję „ekonomki” w zakonie w Zbylitowskiej Górze, następnie w Warszawie i Polskiej Wsi.

W roku 1969, uzyskawszy zgodę biskupa, rozpoczęła studia w studium rodzinnym w Poznaniu – jako pierwsza kobieta. Zaraz po studiach w sierpniu 1972 roku na trzy miesiące wyjechała do Włoch. Tam, na prośbę ks. Rogalińskiego, chciała dowiedzieć się jak działa duszpasterstwo rodzin za granicą. Udała się więc do siedziby ruchu Equipes Notre Dame, gdzie zapoznała się z jego założeniami i metodami. Następnie wyjechała do Belgii, gdzie przez dziesięć dni została zabierana przez członków ruchu END na ich spotkania. Dzięki temu poznała ten ruch nie tylko ze słyszenia, ale także spotykając się z ludźmi, którzy żyją tą ideą. Po powrocie siostra rozpoczęła pracę w sekretariacie arcybiskupa Kazimierza Majdańskiego we Włocławku.

Ksiądz Franciszek Blachnicki, który w 1973 roku zdążył zorganizować już pierwszą oazę rodzin, dowiedział się o istnieniu podobnego ruchu (END) w krajach europejskich. Dowiedział się także, że siostra Jadwiga Siudro zapoznała się z metodami pracy i całą ideą tego ruchu. Postanowił więc zaprosić ją do Krościenka nad Dunajcem na oazę rodzin (dwutygodniowe rekolekcje wakacyjne), by podzieliła się swoją wiedzą na temat ruchu Equipes Notre Dame. Po tych wakacjach ks. Blachnicki zaproponował siostrze Jadwidze współpracę w organizowaniu i prowadzeniu Ruchu Wspólnot Rodziny – nową gałąź Ruchu Żywego Kościoła. Siostra z radością zgodziła się na tę współpracę, rozpoczęła ją 1 stycznia 1975 (E., W. Kowalczyk, 2009, s. 30-33). Od 1975 roku była członkiem redakcji wydającej pismo formacyjne: „Domowy Kościół. List do wspólnot rodzinnych”. Siostra do końca życia pomagała w zakładaniu licznych kręgów rodzin, prowadząc jednocześnie rekolekcje i biorąc udział w wielu spotkaniach Domowego Kościoła (<http://www.dk.oaza.pl/v7/zalozyciel.php?rdz=11>).

Zmarła 28 września 2009 roku w domu zakonnym przy ulicy Tanecznej w Warszawie. (Kalendarium życia s. J. Skudro. W: Domowy Kościół Nr 115, 2009, s. 4).

2. Źródła powstania i ukształtowania się Domowego Kościoła

„Domowy Kościół jest małżeńsko-rodzinnym ruchem świeckim w Kościele, działającym w ramach Ruchu Światło-Życie, który jest jednym z nurtów posoborowej odnowy Kościoła w Polsce (Zasady Domowego Kościoła, 2004, s. 1)”

Do ukształtowania się Domowego Kościoła przyczyniły się trzy czynniki:

1. Program formacyjny Ruchu Światło-Życie, wyznaczający jeden z celów formacyjnych DK. Jest nim: kształtowanie pełnej dojrzałości chrześcijańskiej, w tym wypadku chrześcijańskich małżeństw, które są związane sakramentalnym węzłem (M. Ostrowski, 2000, s. 93).

Realizacja charyzmatu Ruchu Światło- Życie odbywa się w DK także poprzez:

- „kształtowanie swoich członków duchu formuły jedności „Światło-Życie”,
- doprowadzenie ich do przyjęcia Chrystusa jako osobistego Pana i Zbawiciela (Idea Nowego Człowieka),
- dążenie do pełnego i odpowiedzialnego uczestnictwa w życiu kościoła lokalnego (idea Nowej Wspólnoty),
- budowanie i propagowanie kultury opartej na zasadach chrześcijańskich (idea Nowej Kultury),
- podejmowanie służby na rzecz moralnej odnowy Narodu, zwłaszcza przez Kruccjatę Wyzwolenia Człowieka i troskę o obronę od poczęcia aż do naturalnej śmierci” (Zasady Domowego Kościoła, 2004, s. 2).

2. Postanowienia Soboru Watykańskiego II, a w tym szczególnie dokumenty dotyczące odnowy wspólnoty, odnowy biblijnej i liturgicznej. Dokumenty Soborowe są bogate w nauki o rodzinie. Wzywają do odnowy wspólnoty małżeńskiej, rodzinnej poprzez formacje opartą na Słowie Bożym i Liturgii (M. Ostrowski, 2000, s. 93).

3. Program i charyzmat ruchu małżeństw katolickich Equipes Notre-Dame.

Ruch Equipes Notre- Dame – Ekipa Matki Bożej (w skrócie END) został zapoczątkowany we Francji w 1938 roku z inicjatywy czterech małżeństw: Gerard i Madelaine d’Heilly, Michel i Ginette Huet, Frederic i Marie-Francoise de La Chapelle, Pierre i Rozenn de Montjamont. Pragnęli oni przeżywać miłość małżeńską blisko Pana Boga, jednocześnie chcieli dowiedzieć się jak On ją postrzega i jakie jest jej bogactwo. Udali się więc do księdza Henri Caffarel, który od pierwszego spotkania starał się wraz z nimi szukać odpowiedzi na te, i wiele innych pytań dotyczących sakramentu małżeństwa (<http://www.end.org.pl/historia/powstanie-ruchu-end/>).

Podczas comiesięcznych spotkań dokonali bardzo ważnych odkryć:

- sakrament małżeństwa stanowi prawdziwą drogę świętości;
- nic nie łączy ludzi tak ściśle, jak – poparte modlitwą – wspólne poszukiwanie i odkrywanie woli Bożej;
- owocną współpracę małżonków z kapłanem, który wnosi w życie ekipy bezcenną rolę płynącą z sakramentu kapłaństwa.

Ruch ten w latach 1939-1946 bardzo się rozwijał dzięki publikacji czasopisma „Złota obrączka”, w którym małe grupy formacyjne pisały o własnych odkryciach i łaskach od Pana Boga jakich doświadczali w życiu codziennym (<http://www.end.org.pl/historia/powstanie-ruchu-end/>).

Ważną datą dla tego Ruchu jest 8 grudnia 1947, ponieważ tego dnia w Paryżu została ogłoszona Karta Equipes Notre-Dame, która jest podstawowym dokumentem zawierającym metody i zasady pracy małżonków (C. Opalach, 2006, s. 16).

W latach 1950-1969 END bardzo szybko się rozwinął. Dotarł do Belgii, Szwajcarii, Brazylii, Luksemburga, Senegal, Hiszpanii, Kanady, Portugalii, Niemiec, Stanów Zjednoczonych, Austrii, Włoch, Australii, Kolumbii, Wietnamu, Madagaskaru, Libanu, Irlandii, Japonii, Afryki francuskojęzycznej i Indii. Ruch ten stał się więc Ruchem Międzynarodowym. W 1954 roku podczas pielgrzymki do Lourdes powierzono cały Ruch Maryi, podkreślając jak ważną rolę pełni Ona w doprowadzeniu człowieka do Boga (<http://www.end.org.pl/historia/rozwoj-ruchu/>).

W roku 1988 zostaje wydany nowy dokument „Drugi Oddech”, który staje się kolejnym zbiorem zadań, inspiracji i motywacji dla członków Ruchu we wszystkich krajach. Podczas Świąt Wielkiej Nocy 1992 roku przewodniczący Papieskiej Rady do Spraw Osób Świeckich podpisał dekret uznający Equipes Notre-Dame za Międzynarodowe Stowarzyszenie Prywatne Wiernych oraz dokument zatwierdzający Statuty Założycielskie, zgodnie z nowym Kodeksem Prawa Kanonicznego. Było to już trzecie oficjalne uznanie tego ruchu przez Kościół. Pierwsze bowiem zostało wyrażone 25 marca 1960 roku w Liście kardynała Felitina skierowanego do END. A drugie natomiast przez przewodniczącego Papieskiej Rady do Spraw Świeckich w Rzymie – kardynała Roya, który 18 lutego 1975 roku uznał END jako Międzynarodowe Stowarzyszenie Prywatne Wiernych.

Na początku 2009 roku, Ruch Equipes Notre Dame działał w 70 krajach świata, na pięciu kontynentach – ponad 10 000 ekip, gromadzi przeszło 60 000 małżeństw i 7 000 kapłanów – doradców duchowych (<http://www.end.org.pl/historia/rozwoj-ruchu/>).

Ksiądz Henrici zapytany o główne założenia Ruchu odpowiedział: „Podstawowym celem Ruchu Equipes Notre-Dame jest pomoc parom małżeńskim w dążeniu do świętości. Ani więcej, ani mniej” (E.J. Cogavin, 2007, s. 14).

Członkowie END podkreślają, jak ważna w ich życiu jest ta formacja. Wiedzą, że dzięki wspólnej modlitwie, Eucharystii, otwartości na kierownictwo Ducha Świętego mogą wzrastać we wzajemnym szacunku, zrozumieniu i miłości. Starają się być otwarci na innych ludzi, bo w każdym człowieku mieszka Bóg i należy traktować się z braterską miłością. Wiedzą, jak ważne jest nieustanne pragnienie odkrywania woli Bożej” (E.J. Cogavin, 2007, s. 14).

Tak jedno z małżeństw obecnych na X Międzynarodowym Zgromadzeniu Equipes Notre-Dame w Lourdes w roku 2006 wypowiada się o swojej przynależności do tego Ruchu:

„Te wspaniałe lata życia, spędzone wewnątrz Ruchu, były dla nas szkołą życia i postępującą nauką o wierze, a także drogą do zbliżenia nas – jako małżonków –

do Boga. Wiara bardziej niż „nauka” była dla nas obojga pasjonującą przygodą „daru” od Boga. On, jako Ktoś niedostępny, został przez nas postrzeżony jako Bóg wcielony w Syna Maryi. On przekazał wiadomość jedyną na świecie: swoje „nowe przykazanie miłości”, wiadomość, którą zrozumieliśmy i zaakceptowaliśmy i dla której „zaangażowaliśmy” się, żeby rozpowszechnić ją wszędzie tam, gdzie byliśmy. Jednakże cały ten proces poznawania Boga nie zrealizowaliśmy sami, ale w środowisku małżeństw zjednoczonych w Equipes Notre-Dame. To dzięki nim nasza wiara umacniała się z dnia na dzień...” (C. A. Alvarado, 2007, s. 119).

Pary, które pragną być członkami tego Ruchu, tworzą Ekipy współpracujące z księdzem. Ekipy składają się z 4-7 par. Spośród siebie wybierają parę odpowiedzialną (http://www.end.org.pl/wp-content/uploads/2009/08/karta_end.pdf).

Każdy uczestnik spotkań ma określone do spełnienia zobowiązania, które mają na celu przybliżyć ich do Boga. Podstawowym celem każdego małżeństwa jest dążyć do doskonałej miłości Boga i bliźniego oraz do uobecniania tej miłości w życiu codziennym. Aby każdy mógł osiągnąć ten cel, Ruch proponuje wypełnienie następujących zadań:

- 1) regularne „słuchanie” Słowa Bożego,
- 2) codzienne co najmniej dziesięciminutowe bezpośrednie „spotkanie” z Panem (modlitwa osobista),
- 3) codzienna modlitwa małżeńska (jeśli to możliwe – rodzinna),
- 4) comiesięczny prawdziwy dialog małżeński pod spojrzeniem Pana,
- 5) ustalanie „reguły życia” i comiesięczne jej sprawdzanie,
- 6) coroczny udział w rekolekcjach (co najmniej 48 godzinnych i jeśli to możliwe wspólnie ze współmałżonkiem)

(http://www.end.org.pl/wp-content/uploads/2009/08/karta_end.pdf).

Zobowiązania powinny być na każdym comiesięcznym spotkaniu omówione po to, aby uświadomić sobie, czy w dążeniu do celu postępujemy do przodu czy cofamy się. Każde takie świadectwo powinno pomagać parom w przeciwdziałaniu trudnościom, dzieląc się między sobą sposobami, które ułatwiają im pracę. Każde małżeństwo powinno podzielić się tym, jak wyglądała jego modlitwa w danym miesiącu, jakie miała trudności na modlitwie, co mu w niej przeszkadzało, a co pomogło je przewyciężyć. A może jakieś spotkanie z bliską osobą w jakiś sposób pomogło przybliżyć się do Boga, może lektura książki, albo jakiś szczególnie fragment Pisma Świętego pozwolił lepiej zrozumieć Jego tajemnice (<http://www.end.org.pl/formacja/zycie-ekipy/>).

Każda para w danej ekipie powinna czuć się odpowiedzialna za pracę innych. Krąg powinien czuć się odpowiedzialny za każdą parę do niego należącą. Po to, aby razem mogli formować się dla służby Kościołowi. To krąg, i comiesięczne spotkania w nim, ma być źródłem pomocy i umocnienia w codziennym dążeniu do świętości w małżeństwie (http://www.end.org.pl/wpcontent/uploads/2009/08/list_eri_lourdes.pdf).

Można jednoznacznie powiedzieć, że Ruchu Equipes Notre-Dame pragnie pomagać parom małżeńskim w życiu pełnią Ewangelii. Każdemu małżeństwu propo-

nuje życie zgodne z nauką Chrystusa we wspólnocie mającej ten sam ideał, te same priorytety. We wspólnocie małżonków chrześcijańskich, których jednoczy sakrament małżeństwa i którą opiekuje się kapłan – doradca duchowy. Pary w danej Ekipie mogą liczyć na braterską pomoc w wymiarze duchowy ale także materialnym. Comiesięczne spotkania to dla małżeństw okazja studiowania i wspólnej refleksji, która prowadzi członków ekip do pogłębienia ich wiary i pomaga im ukształtować swoje sumienie. Ksiądz podczas spotkań stara się ukierunkowywać tak życie członków, aby mogli oni wzrastać w miłości do Boga i ludzi.

3. Znaki

Znak Domowego Kościoła w sposób doskonały obrazuje cele i program całego Ruchu. Przedstawia on dwa greckie słowa: ΦΟΣ „Fos” (światło) i ΖΟΕ „Zoe” (życie). Oznaczają one jedność światła danego od Boga i życia, czyli świadectwo życia chrześcijańskiego. Słowa te wpisane są w znak krzyża i wyrastają spomiędzy obrączek, które są ze sobą związane. Obrączki są symbolem miłości, jedności, a przede wszystkim małżeństwa. Zarówno krzyż jak i obrączki umieszczone są w figurze domu. Ponieważ Ruch ogarnia nie tylko małżeństwa, ale całe rodziny, stąd pojawił się symbol rodzin – dom (Domowy Kościół, 2008, s.8).

Domowy Kościół używa również znaku END – którym jest ikona Świętej Rodziny. Wyraża on jedność, zjednoczenie, miłość, życie małżeństwa i rodziny chrześcijańskiej, która dąży do świętości i do tworzenia komunii we własnym małżeństwie i rodzinie. Święty Józef obejmuje Maryję. Oboje trzymając się razem za ręce obejmują Chrystusa. Chrystus lewą rękę łączy z Ich rękoma, prawą natomiast ręką podniesioną do błogosławieństwa wskazuje na Maryję. Złączone dłonie Maryi, Józefa i Jezusa, wyrażają jedność Chrystusa z parą małżeńską złączoną przysięgą małżeńską. Wyrażają one drogę i zadania małżonków chrześcijańskich: każde z nich z osobna i oboje razem powinni trzymać się Chrystusa. On jest między nami – małżonkami chrześcijańskimi (<http://www.end.org.pl/charyzmat/ikona>).

Świętem patronalnym DK jest Niedziela Świętej Rodziny, obchodzona w pierwszą niedzielę po Bożym Narodzeniu.

Pismem formacyjnym jest „Domowy Kościół. List do wspólnot rodzinnych” Pierwszy jego numer został wydany w roku 1975, a jego pierwszym redaktorem był ksiądz Franciszek Blachnicki (Zasady Domowego Kościoła, 2004, s. 1).

4. Formacja Domowego Kościoła

Głównym celem formacji Domowego Kościoła jest dążenie do świętości w jedności ze współmałżonkiem. Ruch ma za zadanie pomagać im budować między nimi prawdziwą jedność małżeńską, jednocześnie dobre warunki do jak najlepszego wychowania dzieci w duchu chrześcijańskim (Zasady Domowego Kościoła, 2004, s. 2).

Domowy Kościół w znacznej mierze skorzystał z doświadczeń formacyjnych ruchu END.

I tak w formacji Domowego Kościoła pojawiają się podobnie jak w formacji END takie elementy jak:

- zobowiązania,

- krąg rodzin,

- duchowa pomoc kapłana podczas spotkań,

Oprócz tego w Domowym Kościele mamy do czynienia jeszcze z takimi elementami jak:

- oazy wakacyjne (rekolekcje),

- oazy pogłębiające,

- dni wspólnoty (Zasady Domowego Kościoła, 2004, s. 2-4).

Omówię teraz każdy z elementów formacji jaki występuje w Domowym Kościele.

Zobowiązania

Często nazywane także szansami, przyjmowane są przez małżeństwa należące do DK po to, aby dzięki ich realizacji dążyć do ideału chrześcijańskiego małżeństwa i rodziny oraz, aby budować jedność w małżeństwie i rodzinie. Dzięki wprowadzeniu w życie tych elementów następuje indywidualne zbliżenie się małżonków do Boga. Do ich realizacji niezbędny jest wspólny wysiłek małżonków, którzy podejmują i realizują poszczególne zobowiązania. Dużą pomocą są także spotkania w kręgach, na których to małżeństwa wzajemnie się wspierają dążąc do osiągnięcia pełnej dojrzałości chrześcijańskiej (Zasady Domowego Kościoła, 2004, s. 3)

Do zobowiązań należą:

a) dialog małżeński:

Nazywany jest także obowiązkiem zasiadania. Ksiądz Caffarella – założyciel END tak powiedział o dialogu:

„Mąż i żona, co miesiąc razem, w obecności Bożej, zastanawiają się, jaka jest myśl Boża i wola Boża odnośnie ich rodziny, po to, aby ją lepiej wypełnić” (A. Domańska, 2004, s. 46).

A jego pełna definicja brzmi:

„Dialog małżeński (obowiązek zasiadania) to dłuższa chwila czasu, spędzona przez małżonków w spokoju, co miesiąc, razem, w celu usunięcia wszystkiego, co zagraża jedności małżeńskiej, w celu umocnienia ich ogniska domowego. Chwila spędzona pod okiem Bożym i przy Bożej pomocy” (A. Domańska, 2004, s. 48).

Tak więc rozmowa prowadzona podczas dialogu dotyczy problemów jakie dotyczą rodzinę oraz wzajemnych relacji małżeńskich. A celem dialogu jest uzdrowienie, odmłodzenie, odświeżenie atmosfery miłości rodzinnej, ale także dążenie do wzajemnego zrozumienia, wspólnego poszukiwania rozwiązań problemów i rodzących się napięć (M. Ostrowski, 2000, s. 94).

Czas poświęcony na dialog nie jest dokładnie przewidziany, ale należy na niego przeznaczyć nie mniej niż godzinę. Od małżonków oczekuje się wzajemnej szczerości i otwartości (A. Domańska, 2004, s. 48- 49).

„Aby dialog stawał się owocny, potrzeba postawy słuchania i rozumienia współmałżonka, otwartości na inność drugiego, a także postawy dzielenia się sobą, swoim wnętrzem ze współmałżonkiem, także wtedy, gdy jest to trudem. Potrzeba także przebaczenia!” (A., J. Nowak, 2005, s. 39).

b) reguła życia:

„Reguła życia polega na wspólnej pracy małżonków nad usuwaniem wad oraz wspólnym zaprogramowaniem systematycznych praktyk religijnych, co przyczynia się do konsekwentnego podążania naprzód” (M. Ostrowski, 2000, s. 95).

Jest to wysiłek podejmowany po to, aby lepiej wypełniać wolę Bożą. Jest to sprawa osobista każdego człowieka, ale muszą być w niej uwzględnione potrzeby bliźnich, a szczególnie potrzeby współmałżonka i dzieci. Aby wybrać własną regułę życia, trzeba

- „mieć jasny pogląd na swoje dobre i złe strony oraz pomysłowość, aby znaleźć skuteczne środki zwalczania złych i rozwijania dobrych;
- przede wszystkim zapytać się Pana Boga, czego ode mnie oczekuje? Poprosić, aby oświecił, ukazał postanowienia, jakie powinienem zrobić. (...)
- prosić o radę inne osoby (...)
- i wreszcie spróbować (...) podjąć odpowiednie wysiłki w celu zrealizowania obranej reguły życia (A. Domańska, 2004, s. 63-64).

c) codzienna modlitwa osobista i spotkanie ze Słowem Bożym:

Ponieważ wszyscy jesteśmy dziećmi Bożymi, stworzonymi na Jego obraz i podobieństwo, mamy do spełnienia pewne zobowiązania wobec Boga. Aby żyć pełnią miłości ofiarowaną przez Niego samego, musimy zatrzymać się na modlitwie osobistej karmiąc się Jego Żywym Słowem. Wtedy nasze czyny, zadania, obowiązki oraz relacje z bliźnimi będą owocne, a przede wszystkim będą poddane Bożemu Duchowi (A., J. Nowak, 2005, s. 39-40).

Ksiądz Henryk Caffarel, tak apelował do członków END:

„Chciałbym, by każdy z was doszedł do tego, by codziennie znaleźć te 5 minut na czytanie Pisma Świętego. Jeżeli chodzi o konsekwencje, to zapewniam was – Ewangelia stanie się dla was waszym najlepszym przyjacielem” (Domowy Kościół, 2008, s.17).

c) modlitwa małżeńska:

„Modlitwa wspólna małżonków jest najlepszą drogą do pogłębiania ich osobowego spotkania. Nigdy nie stają się oni tak w pełni „My” jak wtedy, gdy razem zwracają się do Pana, jako ich wspólnego `Ty’” (A. Domańska, 2004, s. 55). Jest to sposób na uaktywnienie nurtu Bożej miłości i czerpanie płynącej z niej mocy. W dniu zawarcia małżeństwa, małżonkowie ślubują sobie miłość, wierność i uczciwość małżeńską, prosząc jednocześnie Boga o Jego błogosławieństwo. Modlitwa małżeńska jest właśnie takim codziennym stawianiem przed Panem i zwierzaniem się małżonków z ich radości, trudów i słabości (A., J. Nowak, 2005, s. 40).

d) modlitwa rodzinna

Jest to spotkanie się całej rodziny przed Bogiem. Jedno z małżeństw należących do DK tak napisało o tej chwili:

„Nasza wspólna rodzinna modlitwa pomaga nam oderwać się od naszych małych, osobistych sprawek, aby włączyć się w wielką modlitwę całej ludzkości w intencjach Kościoła Chrystusowego” (Domowy Kościół, 2008, s. 21). Rodzice powinni pamiętać, że łatwiej będzie wprowadzić taki sposób modlitwy w rodzinie gdzie dzieci są mniejsze. Trudniej będzie natomiast w przypadku rodzin, w których dzieci są w wieku dorastania, bądź też są już dorosłe. To jednak nie powinno zasmucać rodziców, wręcz przeciwnie, to modlitwa małżeńska w takim przypadku powinna być okazją do ofiarowania Bogu całej rodziny (A. Domańska, 2004, s. 60-61).

e) obecność na comiesięcznych spotkaniach kręgu:

Każde małżeństwo, które należy do Domowego Kościoła, zobowiązane jest do uczestnictwa na każdym odbywającym się raz w miesiącu spotkaniu kręgu. Spotkania odbywają się od września do czerwca włącznie (Zasady Domowego Kościoła, 2004, s. 3).

f) uczestnictwo przynajmniej raz w roku w rekolekcjach formacyjnych

Rekolekcje formacyjne odbywają się przez cały rok (np. ORAR-y – Oazy Rekolekcyjne Animatorów Rodzin, rekolekcje ewangelizacyjne i tematyczne). Szczególną rolę odgrywają rekolekcje piętnastodniowe, które organizowane są podczas wakacji (Domowy Kościół, 2008, s. 27).

Krąg Rodzin

„Krąg tworzy 4-7 małżeństw, najlepiej z jednej parafii, pragnących wspomagać się wzajemnie w dążeniu do budowania w swoich rodzinach domowego Kościoła. Małżeństwa gromadzą się w imię Chrystusa – dla Niego i z miłości do Niego, aby Go wspólnie odnajdywać i trwać przy Nim w swoim życiu codziennym. Krąg powinien być urzeczywistnieniem ideału życia wspólnoty chrześcijańskiej oraz stałym źródłem jego odnowy w poszczególnych małżeństwach (Zasady Domowego Kościoła, 2004, s. 3).

Są to więc spotkania, których celem jest zbliżenie wszystkich jego członków do Boga, zbliżenie małżonków do siebie oraz zacieśnienie relacji między małżeństwami należącymi do kręgu. W spotkaniach kręgu uczestniczy także kapłan – doradca duchowy, który przynosi dar swojego kapłaństwa oraz światło wiedzy teologicznej wraz z doświadczeniem duszpasterskim. Takie spotkanie jest wspólnym przeżyciem i doświadczeniem dla jego uczestników. Każdy ma do spełnienia dwie role: osoby przyjmującej i osoby dającej (Spotkanie w Kręgu, 2009, s. 9-10).

Każde comiesięczne spotkanie kręgu składa się z pięciu części:

I. Towarzyska

Może odbywać się przy poczęstunku (herbata, kawa, ciasto). Celem jej jest wytworzenie atmosfery wspólnotowej. Małżeństwa mogą podzielić się tym, co przez ostatni miesiąc wydarzyło się w ich życiu (choroba, dostanie nowej pracy, remont w mieszkaniu itp.). Część ta nie powinna trwać dłużej niż pół godziny.

II. Modlitewna

Rozpoczyna się zapaleniem świecy, która symbolizuje obecność Boga wśród wspólnoty. Następnie odczytywany jest fragment z Pisma Świętego. Uczestnicy dzielą się swoimi refleksjami, których doświadczyli po wysłuchaniu Słowa Bożego. Ta część spotkania kończy się odmówieniem jednej tajemnicy różańca.

III. Wzajemna pomoc w dążeniu do Boga

Małżeństwa dzielą się swoimi osiągnięciami i porażkami. Zdają relację z realizacji podjętych zobowiązań. Celem tej części spotkania jest wzajemna pomoc w życiu duchowym i dążeniu do świętości.

IV. Praca nad tematem dnia

Część ta przeznaczona jest na pogłębienie wiedzy religijnej. Jedno z małżeństw zobowiązane jest przygotować zagadnienie, nad którym cała wspólnota będzie się zagłębiać. Odbywa się to poprzez prowadzenie dyskusji, zadawanie pytań czy dzielenie się refleksjami.

V. Zakończenie spotkania

Należy ustalić termin i miejsce następnego spotkania. Następnie odmawia się modlitwę na zakończenie i prosi kapłana o błogosławieństwo (A. Domańska, 2004, s. 7-9).

Duchowa pomoc kapłana podczas spotkań

Kapłan jest znakiem tego, że DK jest ruchem w Kościele i że zostaje on w ściślejszej łączności z Kościołem. Kapłan sprawuje opiekę duchową nad całym kręgiem, modląc się w intencjach rodzin. Dużą rolę odgrywa także fakt, że jest osobą przygotowaną merytorycznie do rozwiązania problemów i wyjaśnienia zagadnień teologicznych (M.W. Szepietowski, 2009, s. 57).

Ksiądz wnosi w spotkanie radość, wyciszenie, gotowość do słuchania, ale także troskę o innych.

Ksiądz – moderator:

- „rozstrzyga wątpliwości, wzbogaca wiedzę świeckich,
- poprzez własne doświadczenie jest w stanie przekonać do uczestnictwa w Ruchu,
- jest przyjacielem rodzin, pomaga w trudnych sytuacjach, (...)
- czuwa nad właściwą interpretacją Słowa Bożego i ukazuje oficjalne stanowisko Kościoła w omawianych kwestiach,
- odpowiada na trudne pytania i udziela wskazówek dotyczących rozwiązania problemu, (...)
- pomaga małżeństwom włączać się w życie parafii” (M.W. Szepietowski, 2009, s. 58).

Można powiedzieć, że rola kapłana jest najważniejsza, ale dyskretna. On bowiem nie organizuje spotkań, ani ich nie prowadzi, ale trzyma rękę na pulsie. Jest doradcą duchowym, a głównym jego zadaniem jest uobecniać na spotkaniach, przez swoje kapłaństwo, Chrystusa i Kościół.

Oazy wakacyjne

Domowy Kościół prowadzi trzy stopnie oaz wakacyjnych. Każde małżeństwo należące do wspólnoty powinno przejść całą taką formację. Rekolekcje wakacyjne

trwają 15 dni. Odbywają się w trzech turnusach. Program takich rekolekcji jest analogiczny do programu trzech stopni oaz młodzieżowych. Jednak głównymi tematami poruszonymi podczas szkoły apostołskiej na rekolekcjach dla rodzin są: zagadnienia związane z powołaniem chrześcijańskiego małżeństwa i rodziny oraz duchowością małżeńską.

Plan dnia dostosowany jest specjalnie do rodzin ponieważ na takie rekolekcje zabiera się także dzieci. Rodzice zatem muszą mieć czas na przebywanie ze swoimi pociechami (A. Domańska, 2004, s. 96-97).

Oazy pogłębiające

Podstawową formą oaz pogłębiających są tak zwane ORAR-y (Oazy Rekolekcyjne Animatorów Rodzin) organizowane w weekendy dla wszystkich członków DK. Celem ich jest pogłębienie duchowości Ruchu Światło-Życie i duchowości małżeńskiej, ale także zmierzanie ku odnowie ducha kręgów (A. Domańska, 2004, s. 95).

Dni wspólnoty

„Według założeń Ruchu Światło-Życie rodziny uczestniczą w różnych szczeblach dni wspólnoty. Jest to droga budowania jedności z całym Ruchem. Podczas dni wspólnoty rodziny mają swoje oddzielne spotkania i katechezy, które stanowią dla nich element formacji” (A. Domańska, 2004, s. 95).

5. Członkostwo, historia i struktura Domowego Kościoła w diecezji radomskiej

Członkami wspólnoty Domowego Kościoła są pary małżeńskie połączone sakramentalnym związkiem małżeńskim. Jedynym wyjątkiem jest sytuacja, kiedy umiera jeden ze współmałżonków. Organizowane są dla takich osób specjalne spotkania w ramach Domowego Kościoła dla osób samotnych. Wejść do wspólnoty Domowego Kościoła jest bardzo prosto. Może się to odbyć dwoma różnymi drogami.

1. Jest to naturalne wstąpienie do ruchu młodych małżonków. Często bywa tak, że jako młodzi ludzie byli członkami Ruchu Światło-Życie i w sposób naturalny chcą dalej trwać w Ruchu, teraz już jako rodzina.

2. Jest drogą obroną przez małżonków, którzy nigdy wcześniej nie słyszeli i nie byli członkami oazy. Zostali namówieni na to przez własne dzieci, sąsiadów bądź księdza.

5.1. Historia Domowego Kościoła w diecezji radomskiej

Pierwsze rekolekcje dla rodzin, które zostały zorganizowane przez ks. Franciszka Blachnickiego, odbyły się w roku 1973. Już rok później (1974) na oazie ogólnopolskiej uczestniczyły rodziny z naszej diecezji. Co roku wzrastała liczba rodzin zainteresowanych Domowym Kościołem. Zdarzało się, że rodziny wyjeżdżające na rekolekcje wakacyjnie nie były dość dobrze poinformowane przez księży, co tak

naprawdę ich tam czeka. Często myśleli, że będą to po prostu wczasy. Dla rodzin wyjeżdżających na te rekolekcje nie było kontynuacji pracy formacyjnej w ciągu roku. Księża, widząc coraz większe zainteresowanie rodzin tym ruchem, zdecydowali, że należy „wziąć sprawy w swoje ręce” i pomyśleć o właściwym kierunku rozwoju Domowego Kościoła w diecezji radomskiej. Zdecydowano się na zorganizowanie pierwszej, wakacyjnej, diecezjalnej oazy rodzin. Obyła się ona w roku 1977 w Bursztynie na Podhalu. A głównym jej organizatorem został ksiądz Cz. Murawski, który już rok później został mianowany diecezjalnym duszpasterzem rodzin. Ku uciesze księży w parafiach zaczęły tworzyć się kręgi.

W roku 1979 zorganizowano pierwszą Oazę Rekolekcyjną Animatorów Rodzin (ORAR). Obyła się ona w domu rekolekcyjnym w Szewnie.

Już od początku istnienia Domowego Kościoła w naszej diecezji organizowano spotkania księży moderatorów i spotkania par animatorskich, które miały na celu dokonanie podsumowania rekolekcji wakacyjnych oraz ustalenie wytycznych do pracy na kolejny rok formacyjny (W. Wilk, 2001, s. 139-142).

Obecnie wszystkie rekolekcje odbywają się w ośrodkach, które należą do naszej diecezji. Są nimi: ośrodek w Dąbrówce koło Sulejowa oraz ośrodek w Pionkach – w ośrodkach tych rekolekcje odbywają się przez cały rok, natomiast w Rudniku i Krynkach mają miejsce tylko rekolekcje wakacyjne (E.T. Czyż, 2008, s. 45).

5.2. Struktura Domowego Kościoła w diecezji radomskiej

Uczestnictwo w DK jest dobrowolne i zależy tylko i wyłącznie od decyzji małżeństwa (A. Domańska, 2004, s. 96).

Kilka małżeństw łączy się w tak zwany krąg. Mają oni jeden cel – pragną się nawzajem wspomagać w dążeniu do budowania w swoich rodzinach Kościoła Domowego.

Za:

- formację małżeństw,
- wzrost duchowy małżeństw,
- staranne przygotowanie i właściwy przebieg spotkań,
- dzielenie się realizacją zobowiązań,
- pomoc poszczególnym małżeństwom kręgu,

odpowiedzialna jest para animatorska kręgu wraz z księdzem moderatorem. Para animatorska wybierana jest co roku przez cały krąg w anonimowym głosowaniu.

Mówiąc o strukturze Domowego Kościoła, podam przykład diecezji radomskiej.

Za Domowy Kościół całej diecezji radomskiej odpowiada para diecezjalna, którą obecnie są Ewa i Tomasz Czyż, doradcą duchowym Domowego Kościoła naszej diecezji jest ksiądz Maciej Korczyński – pełniący funkcję moderatora diecezjalnego.

Para diecezjalna:

- jest odpowiedzialna za Domowy Kościół w diecezji,
- ściśle współpracuje z księdzem moderatorem diecezjalnym Domowego Kościoła,
- organizuje spotkania kręgu diecezjalnego oraz inspirowuje i koordynuje jego pracę,
- przynajmniej raz w roku bierze udział w spotkaniach poszczególnych kręgów rejonowych,

- organizuje rekolekcje Domowego Kościoła na terenie swojej diecezji, a także poza nią – w porozumieniu z parą diecezjalną miejsca; w każdej sytuacji utrzymuje kontakt z proboszczem miejsca,
- współpracuje z parą krajową Domowego Kościoła,
- podejmuje współpracę z ks. moderatorem diecezjalnym Ruchu Światło-Życie,
- uczestniczy w Dniach Wspólnoty Diakonii Diecezjalnych,
- utrzymuje łączność z biskupem diecezjalnym,
- troszczy się o kontakty z innymi ruchami rodzinnymi w diecezji i z duszpasterstwem rodzin (Zasady Domowego Kościoła, 2004, s. 8).

Obszar diecezji radomskiej podzielony jest na 8 rejonów:

- rejon Akademicka,
- rejon Katedra,
- rejon Michałów,
- rejon Młodzianów,
- rejon Zakrzew,
- rejon Pionki,
- rejon Starachowice,
- rejon Opoczno.

Pary rejonowe wybierane są przez pary animatorskie danego rejonu w tajnym głosowaniu, które jest organizowane przez księdza moderatora tego rejonu. Głosowanie to odbywa się na spotkaniu podsumowującym pracę roczną. Kadencja pary rejonowej trwa trzy lata (Zasady Domowego Kościoła, 2004, s. 10).

Para rejonowa jest odpowiedzialna za kręgi w swoim rejonie

- organizuje spotkania kręgu rejonowego,
- współpracuje z parą diecezjalną, księdzem moderatorem diecezjalnym i rejonowym,
- bierze udział w spotkaniach kręgu diecezjalnego,
- przynajmniej raz w roku bierze udział w spotkaniach poszczególnych kręgów (jeżeli w rejonie nie ma par łącznikowych) (Zasady Domowego Kościoła, 2004, s. 8).

W całej diecezji jest 96 kręgów, w których formację przeżywa około 420 rodzin, oraz 8 kręgów, w których jest 30 osób samotnie przeżywających formację – dane z 2008 roku (E.T. Czyż, 2008, s. 45).

Krąg diecezjalny (małżeństwa pełniące posługę par rejonowych i para diecezjalna) spotyka się cztery razy w roku.

Organizowane są także dwa razy w roku spotkania wszystkich par animatorskich diecezji. Pierwsze spotkanie odbywa się na początku roku formacyjnego (wrzesień), a drugie jest spotkaniem opłatkowym (styczeń). Podczas takich spotkań przekazywany jest i omawiany terminarz spotkań, rekolekcji i dni wspólnoty na każde półrocze pracy formacyjnej (Tamże).

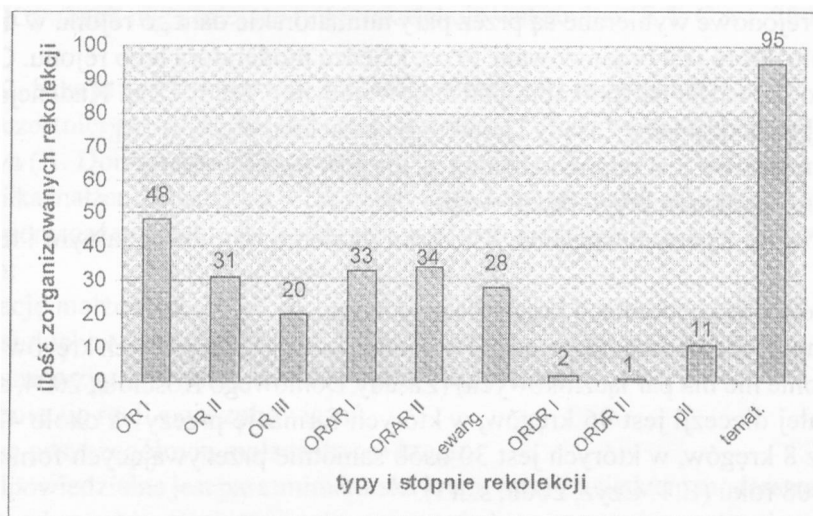
Kręgi rodzin uczestniczą w comiesięcznych Mszach św. wspólnotowych organizowanych w parafii, przy której są zrzeszeni. Na takich Mszach św. pełnią wszystkie posługi (odpowiedzialni są za czytania, komentarze, czasem nawet za śpiew). W czasie roku liturgicznego często organizują adoracje, czuwania, uczestniczą

w prowadzeniu takich nabożeństw jak: nabożeństwo różańcowe, droga krzyżowa i inne.

Co roku organizowana jest także autokarowa pielgrzymka rodzin Domowego Kościoła do sanktuarium św. Józefa w Kaliszu. Tradycją jest organizowanie bałów andrzejkowych i sylwestrowych (są to bale bezalkoholowe), w których udział biorą także osoby nie należące do Domowego Kościoła (Tamże).

6. Domowy Kościół w liczbach

Co roku w „Listach do wspólnot rodzinnych” ukazują się dane statystyczne podsumowujące pracę formacyjną DK w poszczególnych latach. Na ich podstawie można dowiedzieć się jak się „miewa” kondycja DK, oraz wyciągnąć wnioski, które mogą stać się wskazówką w planowaniu pracy formacyjnej w poszczególnych diecezjach w kolejnym roku. Tak z danych statystycznych podsumowujących pracę formacyjną roku 2008/2009 wynika, że odbyło się ponad 300 serii rekolekcji w tym: OR I, II i III stopnia, ORAR-y I i II stopnia, rekolekcje ewangelizujące, ORDR-y I i II stopnia, sesje o pilotowaniu nowych kręgów oraz rekolekcje tematyczne.

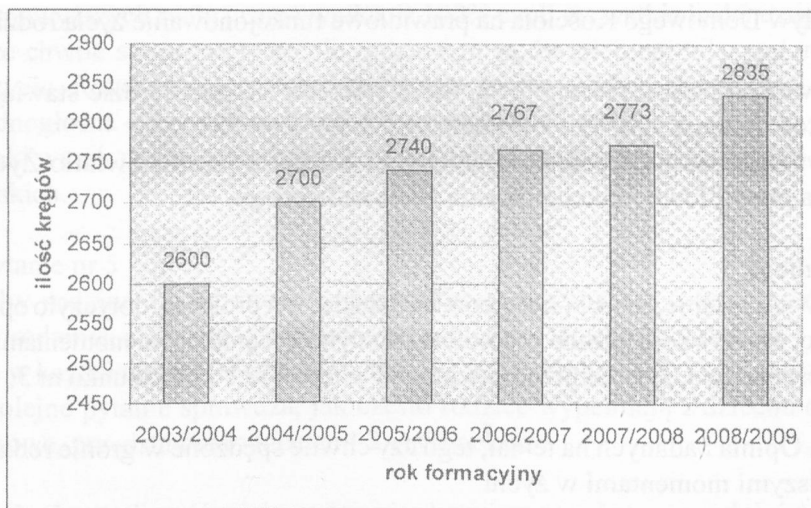

Ryc. 1. Ilość serii rekolekcji różnych typów i stopni zorganizowanych w roku 2008/2009

(Podsumowanie pracy formacyjnej DK w roku 2008/2009. W: Domowy Kościół Nr 116, 2010, s. 60)

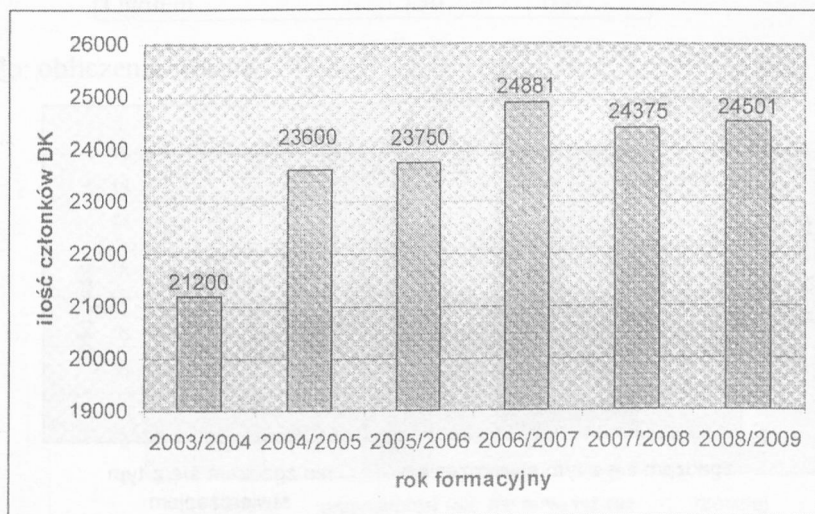
W rekolekcjach tych brało udział prawie 19500 osób, niestety jest to liczna mniejsza o 1500 osób od liczby uczestników w roku 2007/2008.

Znacznie wzrasta natomiast liczba kręgów w Polsce. Od roku 2003 zwiększyła się o 235. Liczba osób w nich uczestnicząca wzrosła z 21200 do 24501.

Ryc. 2. Porównanie ilości kręgów Domowego Kościoła w Polsce w latach 2003-2009

(Podsumowanie roku formacyjnego 2007/2008. W: Domowy Kościół Nr 111, 2009, s. 44, oraz Podsumowanie pracy formacyjnej DK w roku 2008/2009. W: Domowy Kościół Nr 116, 2010, s. 62)

Ryc. 3. Porównanie liczby uczestników DK w Polsce w latach 2003-2009

(Podsumowanie roku formacyjnego 2007/2008. W: Domowy Kościół Nr 111, 2009, s. 44, oraz Podsumowanie pracy formacyjnej DK w roku 2008/2009. W: Domowy Kościół Nr 116, 2010, s. 62)

Wpływ Domowego Kościoła na prawidłowe funkcjonowanie życia rodzinnego

Pierwszą hipotezą szczegółową, którą starałam się potwierdzić stawiając respondentom pytania 3, 5, 11 i 13 brzmi:

Przynależność rodziców do Domowego Kościoła Ruchu Światło-Życie ma wpływ na prawidłowe funkcjonowanie życia rodzinnego.

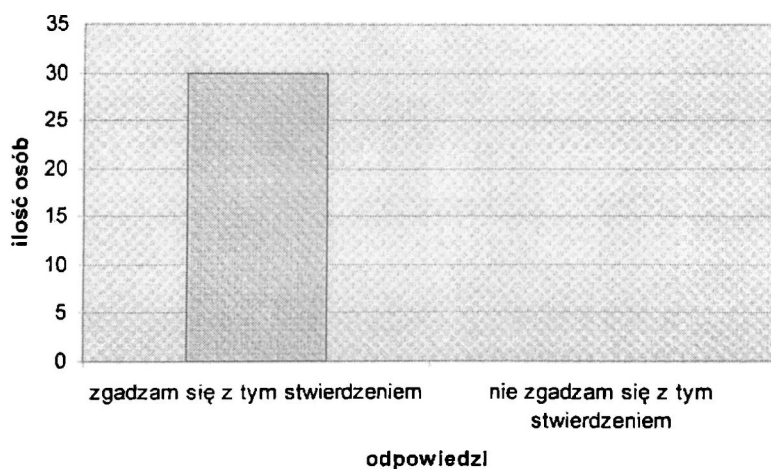
Pytanie nr 3

Pierwsze pytanie, jakie postawiono, aby zbadać ten problem, dotyczyło opinii na temat tego, czy chwile spędzone w gronie rodzinnym są najmiłszymi momentami w życiu dla respondenta. Wyniki przedstawione są w tabeli nr 1 i na rysunku nr 3.

Tabela 1. Opinia badanych na temat, tego czy chwile spędzone w gronie rodzinnym są najmiłszymi momentami w życiu

Odpowiedź	Ilość osób	%
zgadzam się z tym stwierdzeniem	30	100
nie zgadzam się z tym stwierdzeniem	0	0
Ogółem	30	100

Źródło: obliczenia własne

Ryc. 3. Opinia badanych na temat, tego czy chwile spędzone w gronie rodzinnym są najmiłszymi momentami w życiu (Źródło: obliczenia własne)

Z powyższych rycin jasno wynika, iż 100% czyli wszystkie badane osoby uważają, że chwile spędzone w gronie rodzinnym są dla nich najmiłszymi momentami w życiu. Rola rodziny w opinii małżeństw zrzeszonych w Domowym Kościele jest jednogłośnie – jest ona nadrzędną wartością w ich życiu.

Taki wynik pozwala stwierdzić, iż rodziny są bardzo przywiązane do osób sobie bliskich.

Pytanie nr 5

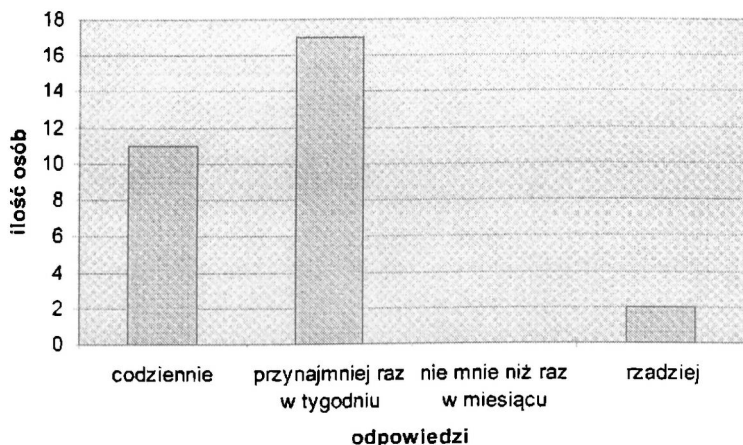
Aby rodzina funkcjonowała prawidłowo musi nastąpić podział obowiązków w rodzinie, ale także ich wspólne wypełnianie. To jednoczy rodzinę i udowadnia, że w każdej chwili jej członkowie mogą na siebie liczyć.

Kolejne pytanie sprawdza, jak często rodzice wypełniają z dziećmi obowiązki domowe, przedstawia to tabela nr 2 i rysunek nr 5.

Tabela 2. Częstotliwość z jaką rodzice wykonują prace domowe z dziećmi

Odpowiedź	Ilość osób	%
codziennie	11	36,66
przynajmniej raz w tygodniu	17	56,66
nie mniej niż raz w miesiącu	0	0
rzadziej	2	6,66
Ogółem	30	100

Źródło: obliczenia własne

Ryc. 5. Częstotliwość z jaką rodzice wykonują prace domowe z dziećmi (Źródło: obliczenia własne)

W badanych rodzinach ponad połowa rodziców – 56,66% przynajmniej raz w tygodniu wykonuje razem z dziećmi prace domowe, a 33,33% badanych robi to codziennie. Jest to bardzo zadowalająca informacja, ponieważ rodzice w ten sposób mogą spędzać z dziećmi więcej czasu, przy okazji wykonując domowe porządki czy przygotowując obiad. Łączą obowiązki z przyjemnością przebywania z dziećmi.

Tylko 6,66% badanych osób robi to rzadziej niż raz w miesiącu. Wynika to zapewne nie z zaniedbania, ale samodzielności ich, już dorosłych dzieci.

Pytanie nr 11

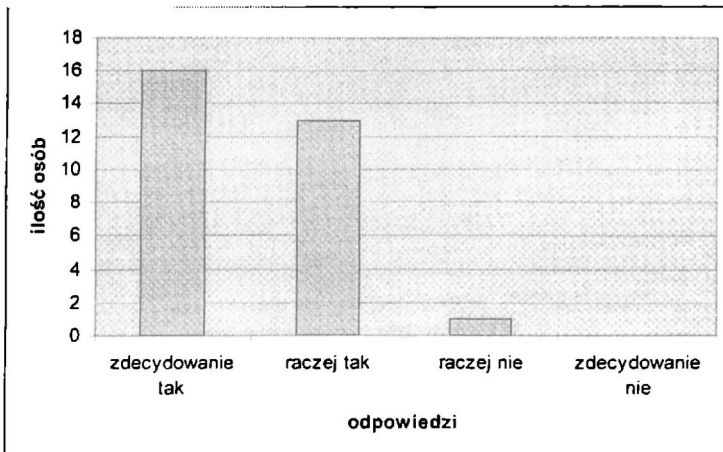
Jedność w rodzinie to w dzisiejszych czasach dość rzadkie zjawisko. Wiele się słyszy o rozpadach małżeństw, separacjach, rozwodach, kłótniach. Obserwuje się również rozpad więzi rodzinnych. Dziś rodzina nie jest już tym, czym była dawniej, coraz częściej można stwierdzić, że członkowie rodziny stają się dla siebie obcy.

Pytanie nr 11 pokazuje jednak, iż rodziny należące do Domowego Kościoła zawdzięczają jedność swojej rodziny temu Ruchowi. Widać to wyraźnie analizując odpowiedzi umieszczone w tabeli nr 3 i na rysunku nr 6.

Tabela 3. Wpływ Domowego Kościoła na jedność w rodzinie

Odpowiedź	ilość osób	%
zdecydowanie tak	16	53,33
raczej tak	13	43,33
raczej nie	1	3,33
zdecydowanie nie	0	0
Ogółem	30	100

Źródło: obliczenia własne

Ryc.6. Wpływ Domowego Kościoła na jedność w rodzinie (Źródło: obliczenia własne)

Aż 96,66% respondentów uważa, że przynależność do Ruchu wpłynęła na jedność w ich rodzinie, w tym aż 53,33% to osoby które „zdecydowanie” się z tym zgadzają. Tylko jedna osoba stanowiąca 3,33% badanych uważa, że przynależność do Domowego Kościoła nie ma żadnego wpływu na jedność w rodzinie.

Odpowiedzi te sugerują, że Ruch ten ma ogromne znaczenie w budowaniu więzi między członkami rodziny, opierając je na wzajemnym szacunku, poszanowaniu a przede wszystkim miłości.

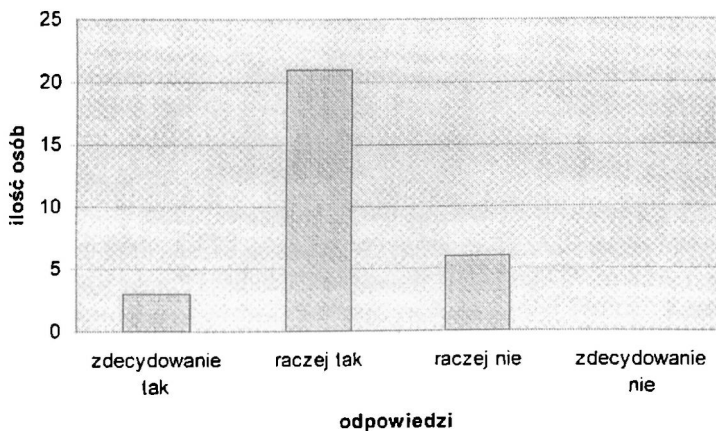
Pytanie nr 13

Aby życie rodzinne funkcjonowało w sposób prawidłowy oprócz dobrego podziału obowiązków, jedności, miłości, szacunku i zrozumienia niezbędna jest konsekwencja rodziców. Pytanie 13 postawione respondentom miało na celu sprawdzenie ich konsekwencji w postępowaniu wobec dziecka. Tabela 4 i rysunek 7 przedstawiają opinie małżonków na ten temat.

Tabela 4. Konsekwencja w postępowaniu wobec dzieci

Odpowiedź	Ilość osób	%
zdecydowanie tak	3	10
raczej tak	21	70
raczej nie	6	20
zdecydowanie nie	0	0
Ogółem	30	100

Źródło: obliczenia własne

Ryc. 7. Konsekwencja w postępowaniu wobec dzieci (Źródło: obliczenia własne)

Aż 70% badanych odpowiedziało, że „raczej” jest konsekwentna, 10% uważa, że „zdecydowanie” jest konsekwentne w postępowaniu wobec dzieci. Natomiast 20% badanych stwierdziło, że „raczej nie” jest konsekwentnych w postępowaniu wobec dzieci.

Konsekwencja jest kluczem do dobrego wychowania, a jej brak to najczęstsza pułapka w jaką wpadają rodzice. Bez względu na to, co jest tego przyczyną brak konsekwencji przyczynia się do powstania wielu problemów wychowawczych. Gdy rodzic jest konsekwentny i postępuje zgodnie z tym co powiedział, buduje strukturę, której dziecko potrzebuje. Taka postawa w większości obrana przez ankietowanych daje dziecku poczucie bezpieczeństwa, przewidywalności i kontroli.

Przynależność rodziców do Domowego Kościoła Ruchu Światło-Życie wpływa na prawidłowe funkcjonowanie rodziny. Hipoteza została potwierdzona.

Rodzina w opinii badanych to szanowana grupa społeczna, stanowiąca duże oparcie dla jej członków. A chwile spędzone w gronie rodzinnym są najcenniejsze i należą do najmilszych momentów w życiu. Świadczy to o wielkiej miłości jaką są połączone te osoby. Wypełnianie razem z dziećmi obowiązków domowych, bądź pokazywanie dziecku, pomaganie mu w tym, sprawia, że staje się bardziej odpowiedzialne za dom i atmosferę jaka w nim panuje. Podczas codziennych czynności takich jak sprzątanie, gotowanie, robienie zakupów domownicy lepiej się poznają. A przede wszystkim doceniają trud włożony w każdą pracę (F. Adamski 1984; 2008).

Rodzina jest głównym środowiskiem funkcjonowania swoich członków, a przede wszystkim rozwoju dziecka. Dzięki pracy, jaką badani przeze mnie rodzice wkładają w kształtowanie swojej osobowości i charakteru, ich rodziny mogą prawidłowo funkcjonować. Są zadowolone z tego, jak zachowują się dzieci, a sami starają się być konsekwentni w wychowaniu swoich pociech (Z. Banaczek, E. Jakubiak-Zapalska 2000; 2001; E. Jakubiak-Zapalska 1994).

BIBLIOGRAFIA

Literatura:

- Adamski F., *Socjologia małżeństw i rodziny*, PWN, Warszawa, 1984.
- Adamski F., *Świętość rodziny chrześcijańskiej*, W: Rodzina wiosną dla Europy i świata, zespół redakcyjny T. Mazan, K. Mazela, W. Walaszczyk, Fundacja Pomoc Rodzinie, Łomianki, 2008.
- Alvarado C., A., *Equipes Notre-Dame żywe wspólnoty małżeństw*, W: praca zbiorowa, Ty Pójdź za mną (J 21,22), LEXUS, Poznań, 2007.
- Banaczek Z., Jakubiak-Zapalska E., Wprowadzenie do psychologii prenatalnej [w:] Radomski Rocznik Lekarski, t. 6, Fundacja Oddychanie, Radom 2001.
- Banaczek Z., Jakubiak-Zapalska E., *Wybrane zagadnienia z psychologii prenatalnej*, wyd. Politechniki Radomskiej, Radom, 2000.

- Bieleń R., Wilk J., *Pedagogika rodziny. Zagadnienia wybrane*, W: Rodzina bezcenny dar i zadania, pod red J. Stali i E. Osewskiej, Polskie Wydawnictwo Encyklopedyczne, Radom, 2006.
- Blachnicki F., *Charyzmat i Wierność*, wyd. MAXIMILIANUM, Carlsberg, 1985.
- Blachnicki F., *Myśli – wyznania – testament*, wyd. Archidiecezji Lubelskiej Gaudium, Lublin, 2002.
- Cackowski Z., *Problemy i pseudoproblemy*, wyd. Książka i Wiedza, Warszawa, 1964.
- Cogavin E., J., *Misja*, W: praca zbiorowa, Ty Pójdź za mną (J 21,22), LEXUS, Poznań, 2007.
- Czyż E., T., *Diecezja radomska*, W: Domowy Kościół. List do wspólnot rodzinnych. Nr 109, wyd. Światło-Życie, Kraków, 2008.
- Domańska A., *Domowy Kościół. Pierwszy rok pracy*, wyd. Ruch Światło – Życie, Krościenko, 2004.
- Domowy Kościół. Gałąź rodzinna Ruchu Światło-Życie*, Kraków, 2008
- Dudziak U., *Dom rodzinny: centrum wychowania i edukacji*, W: Rodzina wiosną dla Europy i świata, zespół redakcyjny T. Mazan, K. Mazela, W. Walaszczyk, Fundacja Pomoc Rodzinie, Łomianki, 2008.
- Dutkiewicz W., *Przewodnik metodyczny dla studentów Pedagogiki*, Dom Wydawniczy STRZELEC, Kielce, 1996.
- Hejda A., Warso A., *Kościół Radomia*, wyd. Katedra Radomska, Radom, 2006.
- Jakubiak-Zapalska E., O czym rozmawiać z rodzicami, *Życie Szkoły. Edukacja wczesnoszkolna*, nr 2/(550), 1994 luty rok XLIX.
- Jan Paweł II, *List do rodzin Ojca Świętego JP II*, Wrocław, 1998.
- Kalendarium życia siostry Jadwigi Skudro*, W: Domowy Kościół. List do wspólnot rodzinnych. Nr 115, wyd. Światło-Życie, Kraków, 2009.
- Katechizm Kościoła Katolickiego*, wyd. PALLOTTINUM, Poznań, 1994.
- Kotarbiński T., *Abecadło praktyczności*, wyd. Wiedza Powszechna, Warszawa, 1975.
- Kowalczyk E., W., *Życie siostry Jadwigi Skudro*, W: Domowy Kościół. List do wspólnot rodzinnych. Nr 115, wyd. Światło-Życie, Kraków, 2009.
- Majka J., *Wychowanie chrześcijańskie – wychowanie personalistyczne*, W: Wychowanie w rodzinie chrześcijańskiej, pod red F. Adamskiego, Wydawnictwo Apostołów Modlitwy, Kraków, 1982.
- Nowak A., J., *Z komentarza do „Zasad Domowego Kościoła”*, W: Domowy Kościół. List do wspólnot rodzinnych. Nr 97, wyd. Światło-Życie, Kraków, 2005.
- Opalach E., *Wspólnota religijna, a funkcjonowanie rodziny*, wyd. Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego, Olsztyn, 2006.
- Ostrowski M., *Podstawy Formacji Służby liturgicznej i Ruchu Światło - Życie*, wyd. Ruch Światło-Życie, Kraków, 2000.
- Ośko J., *Ten człowiek się nie bał*, APOSTOLICUM, Ząbki, 2006.
- Ozorowski E., *Słownik małżeństwa i rodziny*, wyd. Akademii Teologii Katolickiej, Warszawa – Łomianki, 1999 r.
- Pilch T., *Zasady badań pedagogicznych*, wyd. Żak, Warszawa, 1995.
- Pismo Święte Starego i Nowego Testamentu*, wyd. PALLOTTINUM, Poznań, 2002.
- Podsumowanie pracy formacyjnej DK w roku 2008/2009*, W: Domowy Kościół. List do wspólnot rodzinnych. Nr 116, wyd. Światło-Życie, Kraków, 2009.

- Podsumowanie Roku Formacyjnego 2007/2008*, W: Domowy Kościół. List do wspólnot rodzinnych. Nr 111, wyd. Światło-Życie, Kraków, 2009.
- Rembowski J., *Rodzina jako system powiązań*, W: Rodzina i Dziecko pod red. M. Ziemskiej, PWN, Warszawa, 1986.
- Ryś M., *Psychologia rodziny*, W: Rodzina bezcenny dar i zadanie pod red J. Stali i E. Osewskiej, Polskie Wydawnictwo Encyklopedyczne, Radom, 2006.
- Skudro J., *Autobiografia*, W: Domowy Kościół. List do wspólnot rodzinnych. Nr 115, wyd. Światło- Życie, Kraków, 2009.
- Sorkowicz A., *Wychowanie w rodzinie w nauczaniu Jana Pawła II*, W: Rodzina historia i współczesność pod red W. Korzeniowskiej i U. Szuścik, Impuls, Kraków, 2006.
- Spotkanie w Kręgu*, wyd. Centralna Diakonia Domowego Kościoła, Kraków, 2009.
- Stal J., *Katecheza rodzinna. Próba teologicznego zarysu zagadnienia*, W: Rodzina bezcenny dar i zadania pod red J. Stali i E. Osewskiej, Polskie Wydawnictwo Encyklopedyczne, Radom, 2006.
- Styrna S., *Znaczenie wychowania w rodzinie dla rozwoju dziecka*, W: Wychowanie w rodzinie chrześcijańskiej, pod red F. Adamskiego, Wydawnictwo Apostołów Modlitwy, Kraków, 1982.
- Szepietowski M., W., *Małżeństwo o posłudze kapłanów*, W: Domowy Kościół. List do wspólnot rodzinnych. Nr 114, wyd. Światło-Życie, Kraków, 2009.
- Tomaszewski T., *Wstęp do psychologii*, PAN, Warszawa, 1963.
- Waskowski J., *Socjologia wychowania*, Wydawnictwo Szkolne i Pedagogiczne, Warszawa, 1983.
- Węglińska M., *Jak pisać pracę magisterską*, Oficyna Wydawnicza Impuls, Kraków, 2008.
- Wilczyńska G., *Centrum Oazy: czyli Centrum Ruchu Światło-Życie w Krościenku nad Dunajcem*, wyd. Instytut im. Ks. F. Blachnickiego, Krościenko, 2000.
- Wilk W., *Początki Ruchu Światło-Życie w diecezji sandomierskiej*, wyd. Diecezjalne, Sandomierz, 2001.
- Wojtas A., *Apostoł Żywego Kościoła*, wyd. Światło-Życie, Kraków, 2003.
- Zasady Domowego Kościoła*, Krościenko, 2004.

Strony internetowe:

- http://blachnicki.oaza.pl/?page_id=6
<http://www.dk.krakow.oaza.pl>
<http://www.dk.oaza.pl>
<http://www.dk.oaza.pl/v7/dom.php?rdz=3>
<http://www.dk.oaza.pl/v7/zalozyciel.php?rdz=11>
<http://www.end.org.pl/charyzmat/ikona>
<http://www.end.org.pl/formacja/zycie-ekipy/>
<http://www.end.org.pl/historia/powstanie-ruchu-end/>
<http://www.end.org.pl/historia/rozwoj-ruchu/>
http://www.end.org.pl/wp-content/uploads/2009/08/karta_end.pdf
http://www.end.org.pl/wpcontent/uploads/2009/08/list_eri_lourdes.pdf
http://www.opoka.org.pl/biblioteka/W/WP/jan_pawel_ii/adhortacje/familiaris.html
<http://www.splawie.archpoznan.org.pl/wspolnoty/jadwiga.pdf>